

ZB in Beeld 2022

dezb.nl

Kunstbende Zeeland 2022, foto: André Joosse

Huis van kennis, cultuur en inspiratie

Benieuwd naar de vele activiteiten van de ZB in 2022 en naar onze dienstverlening? Je leest het allemaal in dit jaarverslag.

We kijken hierin in hoofdlijnen terug op het afgelopen jaar. Na twee jaren die in het teken stonden van de coronapandemie, werden eind februari 2022 alle restricties opgeheven. We konden onze bezoekers als vanouds ontvangen, activiteiten gingen weer van start en door heel Zeeland konden de inwoners en leerlingen boeken lenen in de Bibliobussen of Bibliotheken. De ZB bruisde weer!

Wie door dit jaarverslag bladert, ziet het meteen: de ZB is zoveel meer dan een Bibliotheek. Bij de ZB brengen we mensen met elkaar in contact, zowel fysiek als digitaal. Zodat ze elkaar kunnen inspireren, informeren en kennis kunnen delen. Het is de plek om te lezen en te leren. Waar ruimte is voor ontmoeting en debat. Of waar bezoekers kunst en cultuur opsnuiven. Daarbij richten we ons steeds meer op mensen met een achterstand, bijvoorbeeld als het gaat om taal of digitale vaardigheden.

Heb je vragen over dit jaarverslag of onze organisatie, neem dan vooral contact met ons op.

communicatie@dezb.nl

DR. P.J. (PERRY) MORÉE

Directeur-bestuurder

Heb je onze promotiefilm al gezien?

ZB in cijfers

2021	Onze organisatie	2022
163	Totaal aantal medewerkers	158
120	Aantal vrouwen in dienst	116
43	Aantal mannen in dienst	42
122	Aantal deeltijders	120
112,89	Bezettingsformatie	110,57
6	Aantal stagiair(e)s	7
5	Aantal uitzendkrachten	5
5,72%	Gemiddeld ziekteverzuim	7,19%
115	Aantal vrijwilligers	115
9	Medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt	10

Aantal georganiseerde exposities en activiteiten

16 Exposities

Activiteiten

173

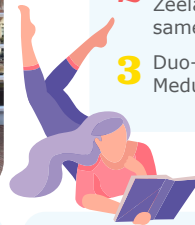

Bijvoorbeeld: lezingen, studie- en informatieve bijeenkomsten, Meet Ups en boekpresentaties.

Top 3 activiteiten

- 1 Voorleesfeest op het strand met Paul van Loon tijdens FbT
- 2 Talkshow ZB en Muziekschool Zeeland als start van de samenwerking
- 3 Duo-expositie Cinquecento Medusae

Totaal aantal uitleningen en verlengingen in 2022: **640.250**

Middelburg
406.417

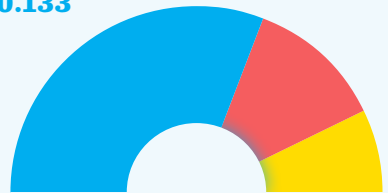

Vlissingen
138.659

Bibliobussen
95.174

Totaal aantal leden in 2022: **40.133**

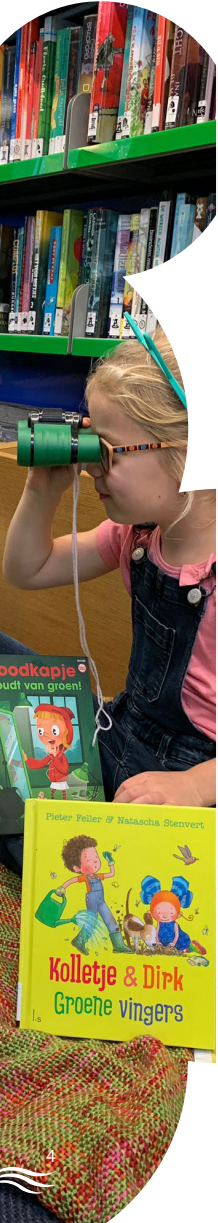
Middelburg 25.058 **Vlissingen** 10.115 **Bibliobussen** 4.960

Schatkamer van kennis en informatie

dezb.nl

De ZB heeft een schat aan kennis en informatie over verleden, heden en toekomst. Dat verzamelen we, wordt ontsloten en gedeeld met een breed publiek. De schatkamer wordt gevormd door de Bibliotheek en de Informatieplatforms. Ook de website van de ZB is hier belangrijk bij.

ZB Middelburg

Het Plein voor Ontmoeting & Debat werd in mei feestelijk geopend door burgemeester Bergmann. Ook buiten het gebouw zijn aanpassingen gedaan: een nieuwe hellingbaan met geleidetegels maakt het pand beter toegankelijk voor blinden en slechtzienden. Verder is het Informatiepunt Digitale Overheid op het Infoplaza vaker open: niet vier, maar twaalf uur per week.

Bibliobussen

De Bibliobussen (ColumBus en Bibloservicebus) werden ingezet voor bibliotheekdiensten en leesbevorderingsprojecten in de gemeenten Borsele, Middelburg, Noord-Beveland, Schouwen-Duiveland en Veere. Daarnaast werden diensten op het sociale vlak aangeboden die niet of nauwelijks meer in kleine kernen aanwezig zijn.

ColumBus Onderwijsservicebus

bezoekt **30** basisscholen in Zeeland verdeeld over **5** gemeenten:

ZB Vlissingen

De Vlissingse vestiging van de ZB bevindt zich in het bioscoopgebouw CineCity in het centrum van de stad. Deze Bibliotheek is dé ontmoetingsplaats in Vlissingen, waar iedereen welkom is om te leren, lezen, studeren, werken en samen te komen. Er is een Taalhuisloket, een Digidesk en een Informatiepunt Digitale Overheid te vinden.

ZBBUZZ

Ons busje met de naam ZBBUZZ was ook in 2022 weer te vinden in de dorpen van de gemeentes Veere en Noord-Beveland. Dit informatiepunt is bedoeld voor mensen die moeite hebben met het vinden van overheidsinformatie. Ook kun je hier terecht als je beter Nederlands wilt leren lezen, spreken en schrijven.

vragen
aan**IDO****507** Middelburg
257 Vlissingen
95 ZBBUZZ**Digidesk****7.631** aan de balie
in Middelburg
3.367 aan de balie
in Vlissingen**Taalhuis
Walcheren****190** — totaal aantal
activiteiten**992** — totaal aantal
bezoeken loketdeelname activiteiten en bezoeken
loket **579** Middelburg en **413**
Vlissingen**Media-educatie
Walcheren****4** in
Middelburg**15** aantal gegeven
workshops en cursussen**11** in
Vlissingen

Taalhuis Walcheren

Het Taalhuis is er voor iedereen vanaf achttien jaar die moeite heeft met lezen, spreken of schrijven in het Nederlands. Bij het Taalhuisloket hebben mensen met een taalvraag ook dit jaar (telefonisch of online) advies gekregen over taalcursussen, trainingen of activiteiten. Ook konden ze gebruikmaken van (online) oefenprogramma's en (les) materialen.

IDO en Digidesk

Bij het Informatiepunt Digitale Overheid zijn mensen met vragen – bijvoorbeeld over hun DigiD of de energietoeslag – geholpen. Onze medewerkers assisteerden bij het vinden van informatie op internet en verwezen door naar de juiste instanties. Bij de Digidesk werden vragen over de smartphone, tablet, e-reader en computer beantwoord.

Voorleeswedstrijd

De Nationale Voorleeswedstrijd is een mooi voorbeeld van een leesbevorderingsproject waar de ZB en de andere Bibliotheken in Zeeland aan meedoen. De Bibliotheken organiseren zelf de regionale rondes en de ZB verzorgt naast de Walcherse rondes ook de provinciale wedstrijd. In 2022 won Guus Janse uit Middelburg de provinciale én de landelijke Voorleeswedstrijd! Tegenwoordig geeft hij ook Boekentips.

Leesbevordering en educatie

Naast 'BoekStart' en 'de Bibliotheek op school' vroeg de ZB aandacht voor 'Lees! Een oproep tot een Leesoffensief' om de lage taalvaardigheid bij een stijgend aantal leerlingen terug te dringen. Er is een samenwerking gestart met Scaldia Goes en Vlissingen om het lezen te bevorderen. Verder werken we sinds 2022 samen met de Pabo van de HZ om hun studenten goed te informeren over alle mogelijkheden die de ZB biedt.

VoorleesExpress

Op 1 oktober organiseerde de ZB een Voorleesfeest voor de deelnemende gezinnen in De Combinatie Vlissingen. De VoorleesExpress is sinds 2022 ook actief bij Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen en bij Bibliotheek Oosterschelde is de VoorleesExpress van start gegaan. Bij ruim honderd gezinnen in Zeeland wordt nu door bijna honderd vrijwilligers voorgelezen.

**Computerles
Klik&Tik****80** lessen in Middelburg en
512 deelnemers, Vlissingen **153** lessen
en **649** deelnemers, Veere **41** lessen en
138 deelnemers

Vervolg

Schatkamer van kennis en informatie

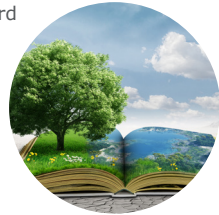

Onderwijsbibliotheekdienst

De Onderwijsbibliotheekdienst (OBD) kon ook in 2022 weer scholen, kindercentra en bibliotheekcollega's voorzien van aantrekkelijke lees- en themacollecties. Het aantal collecties dat geleend kon worden, is vorig jaar flink uitgebreid.

Promotie lezen en schrijven scholieren

Vorig jaar startte in de ZB samen met auteur Jan Vantoortelboom het tweejarig schrijfproject 'De Schrijfvijver'. Doel is om jong Zeeuws schrijftalent op te sporen, hen gratis schrijfcoaching te geven en te betrekken bij literaire activiteiten. De 26 deelnemers hebben een bijdrage geleverd aan de literaire avond met Splinter Chabot.

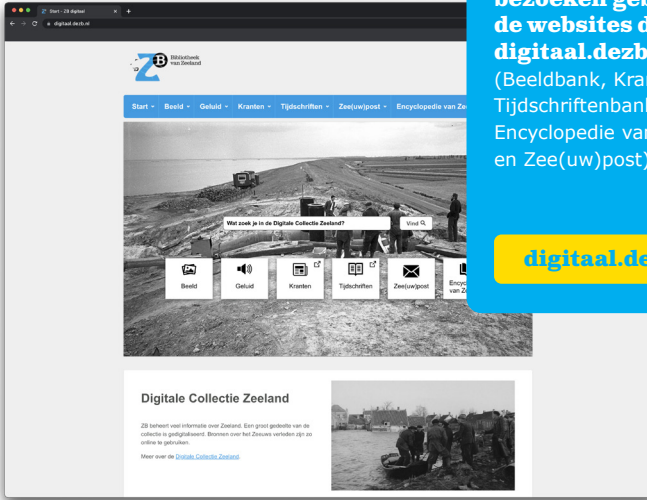
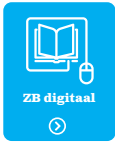
Expertteam basisvaardigheden

In 2022 heeft het team geholpen met het opzetten van de Informatiepunten Digitale Overheid in de gemeenten Terneuzen en Tholen. Verder is op Walcheren een samenwerking gestart met de woningcorporaties om mensen die niet digi(taal)vaardig genoeg zijn, te helpen met hun inschrijving.

Zeeuwse Ankers

De ZB levert een bijdrage aan informatieplatforms waar kennis wordt gedeeld, zoals Zeeuwse Ankers waarin de Encyclopedie van Zeeland is geïntegreerd. Ook worden bronnen en collecties binnen de erfgoedsector in Zeeland digitaal ontsloten. Inmiddels doen hieraan zestien Zeeuwse musea mee. Sinds 2022 zijn tien verhaallijnen op de website van Zeeuwse Ankers ook in het Engels, Frans en Duits beschikbaar.

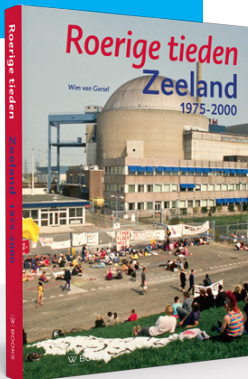
In 2022 werden er ruim
786.186

bezoeken gebracht aan de websites **dezb.nl** en **digitaal.dezb.nl** (Beeldbank, Krantenbank, Tijdschriftenbank, Encyclopedie van Zeeland en Zee(uw)post).

digitaal.dezb.nl

Roerige tijden | Zeeland 1975-2000 Wim van Gorsel

ZB-medewerker Wim van Gorsel schreef het boek *Roerige tijden*, dat in 2022 uitgegeven werd in samenwerking met uitgeverij WBOOKS.

Publicatie nieuw PPF-boekje

In 2022 verscheen er weer een nieuw deel in de reeks Perfectum-Praesens-Futurum. De elfde editie schreef biograaf Eric Matser: *De Hollandse Chopin van Zeeland* over de componist en schilder Gerard von Brucken Fock (1859-1935).

Podium voor ontmoeting en debat

De ZB is een ontmoetingsplaats voor iedereen in Zeeland met interesse in Zeeuwse cultuur, literatuur, geschiedenis en maatschappelijke onderwerpen. We werken actief samen met instellingen die deze doelstelling delen en zich ook richten op de inwoners van Zeeland. De ZB zet maatschappelijke en culturele onderwerpen, trends en vraagstukken op de agenda die voor Zeeland belangrijk zijn en geeft deze een podium.

Klokhuis interactieve livestreams

Jeugdprogramma Het Klokhuis (NTR) en ZB organiseren een aantal keren per jaar een Klokhuis interactieve livestream, speciaal voor het basisonderwijs. Een Klokhuispresentator gaat live in gesprek met gasten. In 2022 gebeurde dat vijf keer.

80 scholieren per livestream
7.000 views achteraf

VPRO Tegenlicht Future Stories

VPRO Tegenlicht is een documentaireserie van de VPRO. In de ZB wordt er tijdens Future Stories met leerlingen van het voortgezet onderwijs nagepraat over bepaalde uitzendingen. Aan bod kwamen in 2022 de herwaardering van vmbo- en mbo-onderwijs, gender, fake news, de postracistische planeet en digitale detox.

TERUGKIJKEN?

Tijdens een Future Stories livestream waren er gemiddeld **125** leerlingen zichtbaar op de videowall en volgden **78** kijkers de stream online. Gezien het tijdstip en de doelgroep, vertegenwoordigt één kijker mogelijk een klas met meerdere leerlingen.

vpro
tegen
licht

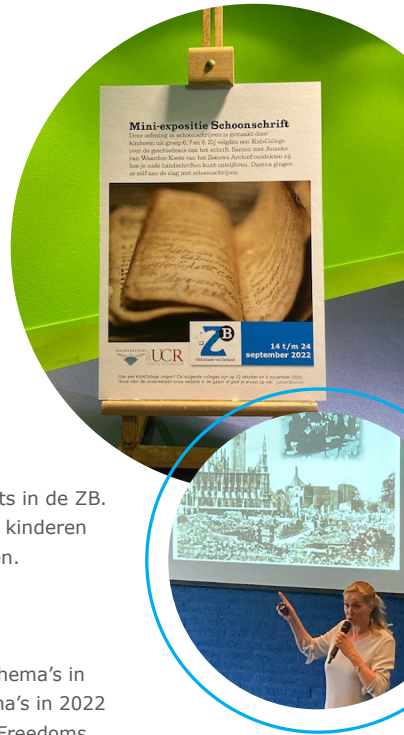
1 oktober
dezb.nl

Wetenschapsdag

De Wetenschapsdag vond in oktober weer live plaats in de ZB. In samenwerking met zo'n twintig partners konden kinderen proefjes doen, workshops volgen en experimenteren. Er kwamen zo'n 2.500 bezoekers op af!

Kids Colleges

De ZB organiseerde vijf Kids Colleges over actuele thema's in samenwerking met Roosevelt Junior (UCR). De thema's in 2022 waren DNA, de ontdekking van Paaseiland, de Four Freedoms Awards, ruimtevaart en lezen & schrijven.

Zeeuwse Boekenprijs

In 2022 organiseerde de ZB (in samenwerking met Stichting ZBP, de PZC en de Zeeuwse boekhandels) voor de twintigste keer de Zeeuwse Boekenprijs. De uitreiking vond plaats op 1 november in CineCity in Vlissingen. De winnaar was Dirk Kolff met *Frans Naerebout en het Vlissingen van zijn tijd*.

LEES MEER

ZEEUWSE
BOEKENPRIJS

De Zeeuwse Boekenprijs

Centrum voor culturele en educatieve activiteiten

De ZB zet zich in om alle Zeeuwen vrije toegang tot informatie, kennis en cultuur te bieden. Zo kunnen zij bewust, kritisch en actief meedoen in de maatschappij. De ZB draagt daarnaast bij aan het provinciale cultuurbeleid, met speciaal aandacht voor jeugd en jongeren, de doorlopende leerlijn, cultuurbeleving en onderwijs.

Kunstbende

Er zijn negen scholen bezocht met een creatieve fashionworkshop van Sam Zegelink (oud-winnaar categorie Fashion). Verder waren er workshops Spoken Word in de ZB. Tijdens de Zeeuwse voorronde in Goes waren er 45 optredens van in totaal 80 jongeren.

Tijdens de landelijke finale won Kim Wisse (18) uit Koudekerke met haar korte film *Mijn Huid en ik Bloeden Hetzelfde* de tweede prijs in de categorie Film.

[Lees meer over Kunstbende](#)

Kinderkunstweek

Rondom het thema 'Vertakt en geworteld: bomen in de kunst' waren er workshops illustreren met kunstenaar Ferdy Remijn, een Kinderkunstcollege met schrijfster Bibi Dumon Tak en was de ZB Vlissingen onderdeel van de KinderKunstRoute.

Black Achievement Month

In 2022 waren er in dit kader tal van activiteiten:

- Bijzonder programma rondom het Zeeuwse slavernijverleden tijdens Bevrijdingsfestival Zeeland
- Inspirational Talk met zanger Kenny B. op de HZ over diversiteit en een inclusieve samenleving
- Een Keti Koti Dialoogtafel met ruim honderd Zeeuwen die ook de herdenking bij het Slavernijmonument bijwoonden
- Het evenement 'Black Achievers'; uitvoering van de voorstelling 'Grijs gebied' op scholen en een programma rondom het belang van diversiteit in kinderboeken.

Tentoonstellingen

De ZB heeft in 2022 een zestal tentoonstellingen georganiseerd. Bijvoorbeeld de Anne Frank-expositie, de expositie *Queer*, het *Denkbeeldig Reisbureau* en *Het einde van het lied* van Ramon de Nennie. Opvallend was ook het hangende kunstwerk *Cinquecento Medusae*, een magische installatie van 500 wallen in sluiert en organza. De kunstenaars wil hiermee de aandacht vestigen op de klimaatverandering en de vervuiling van de zeeën. Dit jaar stond verder muzikant en kunstenaar Broeder Dieleman centraal. Hij was 'Artist in Performance', met zowel een expositie als een lezing. Daarin bracht hij figuren uit de Zeeuws-Vlaamse volkskunst tot leven.

Popaanzee

Popaanzee is hét Zeeuwse platform voor talentontwikkeling in popmuziek en wordt gecoördineerd door de ZB. Er waren verschillende activiteiten: van de maandelijkse Kickstart in De Spot en 't Beest, de workshops Popsport tot gratis Masterclasses en een Metal Muzikanten Meeting.

[Lees meer over Popaanzee](#)

pop
aan
zee

KlankKleur

Op 10 februari 2022 ging de samenwerking met Muziekschool Zeeland van start met een muzikale talkshow in de ZB. Onder de noemer KlankKleur Live! waren er op het Plein in de ZB mini-concerten door leerlingen van de Muziekschool; in 2022 de houtblazers. Verder was een deel van de bladmuziek uit het magazijn te bekijken en werd de catalogus voor de muziekcollectie toegelicht.

klank
kleur

Werkplaats voor duurzaam Zeeland

De ZB is actief op het vlak van leefbaarheid en duurzaamheid. De jaarlijkse Monitor Brede Welvaart kijkt niet alleen naar welvaart, maar juist naar welzijn in brede zin, met aandacht voor gezondheid en milieu. Daarbij kiezen we voor de zeventien Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, ook wel bekend als de Sustainable Development Goals (SDGs).

Energie Zeeland

In dit kader waren er in 2022 diverse activiteiten: er was een Warme Truiendag, er waren pubquizen over duurzame energie en de Energy Battle Zeeland – waar meer dan 400 VO-leerlingen een gastles kregen. Ook vond in het najaar voor het eerst de Zeeuwse Klimaatweek plaats, met Meet Ups, symposia, exposities, films en voorleesactiviteiten. Verder was er in de Week van de Circulaire Economie een kledingmarkt op het Plein van de ZB in samenwerking met UCR, HZ en Scalda.

Four Freedoms door het jaar heen

De ZB maakt sinds 2000 deel uit van het provinciale samenwerkingsverband 'Four Freedoms door het jaar heen' om de thema's vrijheid, verdraagzaamheid en respect levend te houden. Er zijn gastlessen gegeven op scholen en jongeren werden uitgedaagd een eigentijdse afbeelding te maken van de Vier Vrijheden. Dat leidde tot 133 inzendingen, waar het publiek er negen uit heeft gekozen. Die werden in Middelburg geëxposeerd in aanwezigheid van Anne Roosevelt, kleindochter van Franklin D. Roosevelt.

Literaire Tochten

In november stonden vrijheid, discriminatie en kansenongelijkheid centraal. Auteur Parham Rahimzadeh gaf gastlessen op scholen door heel Zeeland en in De Drvkkery was een open avond over dit onderwerp samen met HZ Cult.

MVO Loont

De ZB bevordert maatschappelijk verantwoord ondernemen onder het mkb in Zeeland. De transitie naar een duurzame en klimaatneutrale economie is daarbij richtinggevend. Zo werd de MVOprijs Zeeuws-Vlaanderen uitgereikt.

Zadenbibliotheek Zeeland

In het voorjaar van 2022 is de Zadenbibliotheek Zeeland geopend in de ZB in Middelburg. Er is nu een collectie van zaden van groenten, kruiden en bloemen beschikbaar. Al binnen drie maanden werden er 2.500 zakjes zaden uitgedeeld. Door vrijwilligers van VELT Zeeuwse Eilanden wordt de collectie weer aangevuld.

Zó werken we samen!

Literaire Sessies

organiseerden we samen met De Drukkery. Splinter Chabot kwam hiervoor naar Middelburg, net als Frédérique Spigt.

Library Sessions

om UCR- en HZ-studenten, die allemaal een Bibliotheekpas krijgen, kennis te laten maken met de ZB.

Living Library

brengt mensen met elkaar in contact en gaat zo vooroordelen tegen. In 2022 waren op de HZ vijftien waardevolle gesprekken met 'levende boeken'.

Zeeuwse Cultuuragenda

Niet alleen een tijdschrift, maar nu ook een website! De ZB helpt zo mee het hele culturele aanbod van Zeeland op één plek voor alle inwoners en toeristen te presenteren.

Film by the Sea

had voor het eerst twee filmzondagmiddagen met boekverfilmingen. Vooraf hield programmeur Gerlinda Heyweg een korte inleiding. Ook was er voor kinderen een Voorleesfeest op het strand met kinderboekenschrijver Paul van Loon.

Erfgoedplatform

is dé plek waar de collecties van alle Zeeuwse musea digitaal te vinden zijn en waarin ook de ZB en Erfgoed Zeeland participeren.

Hacking by the Sea

In juli vond de hackaton 'Hacking by the Sea' plaats in de ZB, georganiseerd voor en door studenten. Honderd deelnemers werkten hier 24 uur lang aan opdrachten.

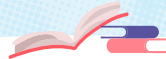
Wijktheater Zeeland

Samen met Welzijn Middelburg is een bijzondere, interactieve voorstelling over dementie gemaakt. Deze werd gespeeld voor 150 Scalda-leerlingen en voor 300 medewerkers van Zorginstelling De Cederhof in Kapelle.

Fondsenplein

Vijf fondsen presenteren zich in de ZB en er waren er diverse workshops. Hier werkte de ZB samen met de KNHM, de Ella Vogelaar Academie en Stichting Hulst voor Elkaar.

De ZB is tot 2025 weer **Europe Direct Centre** waar we samen met de Provincie Zeeland en de Gemeente Middelburg aan de slag gaan met thema's als 'green deal' en 'digitalisering EU'. De ZB zette als actieve partner

in op het internationale project I-Know-How. Daarnaast was de ZB observer partner in het Interreg-project, gericht op bestrijding van eenzaamheid onder ouderen.

Wist je dat ZB met meer dan 500 partners in en buiten Zeeland samenwerkt?

Bekijk de samenwerkingspartners van ZB

Bibliotheek van Zeeland